

Távközlés antenna adó

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2015. december 17. (*)

„Elzetes döntéshozatal – Elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások – 2002/20/EK irányelv – 12. és 13. cikk – Igazgatási díjak – A létesítménytelepítési jogok díjai – Hatály – Önkormányzati szabályozás – A mobiltávközlési közvetítő antennákat terhelő adó”

A C-454/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott elzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a tribunal de première instance de Bruxelles (brüsszeli első fokú bíróság, Belgium) a Bírósághoz 2013. augusztus 13-án érkezett, 2013. május 17-i határozatával terjesztett elő az elzete

a **Proximus SA**, korábban Belgacom SA,

és

a **Commune d’Etterbeek**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Ilešić, a második tanács elnöke, a harmadik tanács elnökeként eljárva, C. Toader, D. Šváby, E. Jarašinas (előadó) és C. G. Fernlund bírák,

előtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: V. Tourrès tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. szeptember 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Proximus SA, korábban Belgacom SA, képviselőjében B. Den Tandt és H. De Bauw advocaten,
- a commune d’Etterbeek képviselőjében I. Lemineur, P. Vassart és T. Swennen avocats,
- az Európai Bizottság képviselőjében J. Hottiaux és L. Nicolae, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a f. előtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a f. előtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következ

Ítéletet

1 Az el zetes döntéshozatal iránti kérelem az elektronikus hírközl hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezésér l szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (engedélyezési irányelv) (HL L 108., 21. o., magyar nyelv különkiadás: 13. fejezet, 29. kötet, 337. o.) 12. és 13. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a Proximus SA, korábban Belgacom SA, és a commune d'Etterbeek (etterbeeki önkormányzat, Belgium) között az említett önkormányzat területén elhelyezett mobiltávközlési közvetít antennákra kivetett adó tárgyában folyamatban lév jogvitában terjesztették el .

Jogi háttér

Az uniós jog

3 Az engedélyezési irányelv „Cél és hatály” cím 1. cikkének (2) bekezdése kimondja:

„Ezt az irányelvet az elektronikus hírközl hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó engedélyekre kell alkalmazni.”

4 Az engedélyezési irányelv „Fogalommeghatározások” cím 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint az „általános felhatalmazás” nem más, mint „a tagállam által létrehozott jogi keretszabályozás, amely ennek az irányelvnek megfelel en biztosítja az elektronikus hírközl hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó jogokat, és az elektronikus hírközl hálózatok, illetve elektronikus hírközlési szolgáltatások valamennyi típusára vagy egyedi típusaira alkalmazandó, az ágazatra jellemz kötelezettségeket állapít meg”.

5 Az említett irányelv 12. cikke az általános felhatalmazás keretében szolgáltatást nyújtó vagy hálózatot szolgáltató vállalkozásokra, illetve a használati joggal rendelkező vállalkozásokra a tagállamok által kivethet igazgatási díjakra, valamint e díjak kivetési módjára vonatkozik.

6 Az engedélyezési irányelvnek „A használati jogok és a létesítménytelepítési jogok díjai” cím 13. cikke értelmében:

„A tagállamok feljogosíthatják az illetékes hatóságot arra, hogy olyan díjakat vessen ki a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogokért, illetve az állami vagy magántulajdonú ingatlanokon, azok felett vagy alatt létesítmények telepítésére vonatkozó jogokért, amelyek tükrözik az ilyen er források optimális felhasználásának biztosítására vonatkozó igényt. A tagállamok biztosítják, hogy az ilyen díjak tárgyilagos mérce szerint indokoltak, átláthatóak, megkülönböztetést l mentesek [helyesen: hátrányos megkülönböztetést l mentesek] és a céljukkal arányosak legyenek, és hogy megállapításuk [az elektronikus hírközl hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (keretirányelv) (HL L 108., 33. o.; magyar

nyelv különkiadás: 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.)] 8. cikkében szereplő célkitűzések figyelembevétele mellett történjen.”

A belga jog

7 2007. február 26-án az etterbeeki önkormányzat képviselő-testülete a mobiltávközlési közvetítő antennák utáni éves adó bevezetéséről szóló adórendeletet (a továbbiakban: adórendelet) fogadott el, amely 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig volt alkalmazandó.

8 Az adórendelet 1. cikke kimondja, hogy ez az adó az „etterbeeki önkormányzat területén elhelyezett mobiltávközlési közvetítő antennákra alkalmazandó”, és hogy a „mobiltávközlési közvetítő antenna” fogalma „minden olyan antennára vonatkozik], amely a mobiltávközlést lehetővé tevő elektromágneses hullámok adására vagy vételére alkalmas, függetlenül attól, hogy az összeköttetésben van-e valamely külön állomással, továbbá hogy rögzítve van-e póznához vagy tartóoszlophoz”.

9 Ezen adórendelet 2. cikkének első bekezdése elírja, hogy az alapügyben szóban forgó adó összege évente 4000 euró egységenként, azzal hogy az adórendelet 3. cikke szerint ez az összeg évente 2%-os mértékben növekedhet.

10 Az említett adórendelet 4. cikke szerint ezt az adót „egyetemlegesen meg kell fizetnie minden olyan természetes vagy jogi személynek, aki valamely mobiltávközlési közvetítő antennán fennálló dologi jog vagy hasznosítási jog jogosultja. Amennyiben ugyanaz az antenna több természetes vagy jogi személy közös tulajdonában áll, vagy azt közösen hasznosítják, az adót valamennyi tulajdonostársnak és a dologi jog vagy hasznosítási jog valamennyi együttes jogosultjának egyetemlegesen kell megfizetnie”.

Az alapeljárás és az elzáró döntéshozatalra elterjesztett kérdés

11 A Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik, hogy a Belgacom SA, amelynek a Proximus SA a jogutódja, nyilvános távközlési hálózatot üzemeltet, és ezen a címen az etterbeeki önkormányzat területén elhelyezett mobiltávközlési közvetítő antennák tulajdonosa és üzemeltetője.

12 Az etterbeeki önkormányzat hatóságai a 2009-es adóév tekintetében az adórendelet alapján az alapügyben szóban forgó adó kivetéséről szóló adómegállapító határozatokat bocsátottak ki a Belgacom Mobile SA-val szemben 108 201,60 euró teljes összeg vonatkozásában. Ezen adómegállapító határozattal szemben panaszt terjesztettek el az etterbeeki önkormányzat polgármesteri és alpolgármesteri testületénél. Mivel a panaszt elutasították, a Belgacom SA keresetet nyújtott be a tribunal de première instance de Bruxelles (brüsszeli első fokú bíróság) elé.

13 A kérdést elterjesztő bíróság elétti keresetének alátámasztására a Belgacom SA úgy érvelt, hogy a szóban forgó adómegállapító határozatok nem egyeztethetők össze az engedélyezési irányelvvel, mivel ez az irányelv a 12. és 13. cikkében foglalt díjak kivételével megtiltja a mobiltelefon-szolgáltatókat terhelő adókat. A kérdést elterjesztő bíróság szerint az alapügyben szóban forgó adó az engedélyezési irányelv hatálya alá tartozik, mivel a mobiltávközlési közvetítő antennák az ezen irányelv szerinti „létesítménynek” minősülnek. Mindazonáltal ez az adó nem felel meg az említett irányelv 13. cikkében foglalt feltételeknek.

14 Az etterbeeki önkormányzat azt állította, hogy az engedélyezési irányelv hatálya csak a hálózatokhoz való hozzáférés feltételeinek meghatározására terjed ki. Ezen önkormányzat szerint az alapügyben szóban forgó adó nem minősül sem az engedélyezési irányelv 13. cikkében említett díjnak, sem pedig az ezen irányelv 12. cikkében említett díjnak. Ez az adó azon gazdasági tevékenységhez kapcsolódó adónak minősül, amelyet az létesítmények elhelyezésére vonatkozó bármilyen engedélytől függetlenül az antennáknak az önkormányzat területén való elhelyezkedésére történő utalással határoznak meg.

15 Ezen észrevételeket figyelembe véve a kérdést elterjesztő bíróságban kétségek merültek fel az engedélyezési irányelv 12. és 13. cikkének az alapügyben való alkalmazhatóságát illetően.

16 Ilyen körülmények között a tribunal de première instance de Bruxelles (brüsszeli első fokú bíróság) felfüggesztette az eljárást, és elzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni az [engedélyezési] irányelv 12. és 13. cikkét, hogy azokkal ellentétes az, hogy valamely nemzeti hatóság vagy önkormányzat szabályozása az állami vagy magántulajdonú ingatlanon létesített, az általános felhatalmazás hatálya alá tartozó tevékenységek folytatása keretében használt mobil távközlési infrastruktúrákra költségvetési célból adót vessen ki?”

Az elzetes döntéshozatalra elterjesztett kérdésről

17 A kérdésével a kérdést elterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az engedélyezési irányelv 12. és 13. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha az alapügyben szóban forgóhoz hasonló adót vetnek minden olyan természetes vagy jogi személyre, aki valamely mobiltávközlési közvetítő antennán fennálló dologi jog vagy hasznosítási jog jogosultja.

18 Előjáróban arra kell emlékeztetni, hogy az engedélyezési irányelv 1. cikkének (2) bekezdése értelmében ezt az irányelvet az elektronikus hírközlési hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó engedélyekre kell alkalmazni.

19 Ez az irányelv nem csupán az általános felhatalmazások, illetve a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogok odaítélésével kapcsolatos eljárásokra, és ezen felhatalmazások tartalmára vonatkozó szabályokat ír elő, hanem az említett eljárásokhoz kötődő azon pénzügyi terhek természetére és terjedelmére vonatkozó szabályokat is, amelyeket a tagállamok az elektronikus hírközlési szolgáltatások ágazatában vethetnek ki a vállalkozásokra (lásd: Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 29. pont; Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 15. pont).

20 Amint az a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából következik, az engedélyezési irányelv szerint a tagállamok az irányelvben említetteken kívül nem vethetnek ki az elektronikus hírközlési hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásáért egyéb adókat és illetékeket (Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 16. pont; lásd még ebben az értelemben: Vodafone España és France Telecom España ítélet, C-55/11, C-57/11 és C-58/11, EU:C:2012:446, 28. és 29. pont; Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 30. pont).

21 Következésképpen ahhoz, hogy az engedélyezési irányelv rendelkezései az alapügyben szóban forgóhoz hasonló adóra alkalmazhatók legyenek, az adó adóztatandó tényállásának az általános felhatalmazási eljárásához kell kapcsolódnia, amely az engedélyezési irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján biztosítja az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó jogot (Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 17. pont; lásd még ebben az értelemben: Fratelli De Pra és SAIV ítélet, C-416/14, EU:C:2015:617, 41. pont; Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-485/11, EU:C:2013:427, 30., 31. és 34. pont; Vodafone Malta és Mobisle Communications ítélet, C-71/12, EU:C:2013:431, 24. és 25. pont).

22 Ebben a tekintetben a Bíróság az engedélyezési irányelv 12. cikkét illetően emlékeztetett arra, hogy az olyan adó, amelynek adóztatandó tényállása nem az elektronikus hírközlési szolgáltatások piacára való belépést lehetővé tevő általános felhatalmazási eljárásához kapcsolódik, nem tartozik e 12. cikk hatálya alá (lásd többek között: Vodafone Malta és Mobisle Communications ítélet, C-71/12, EU:C:2013:431, 25. pont; Fratelli De Pra és SAIV ítélet, C-416/14, EU:C:2015:617, 41. pont).

23 Az engedélyezési irányelv 13. cikkét illetően a Bíróság emlékeztetett arra, hogy ez a rendelkezés nem vonatkozik minden olyan díjra, amelynek az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtását lehetővé tevő infrastruktúra alávetet (Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 34. pont; Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 18. pont).

24 Ez a cikk ugyanis a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogok, illetve az állami vagy magántulajdonú ingatlanokon, azok felett vagy alatt létesítmények telepítésére vonatkozó jogok díjai kivetésének módjára vonatkozik (Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 31. pont; Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 19. pont).

25 A jelen esetben az elzáró döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapügyben szóban forgó adót „egyetemlegesen meg kell fizetnie minden olyan természetes vagy jogi személynek, aki valamely mobiltávközlési közvetítő antennán fennálló dologi jog vagy hasznosítási jog jogosultja”, azaz az „etterbeeki önkormányzat területén elhelyezett [...] minden olyan antenn[ára vonatkozik], amely a mobiltávközlést lehetővé tevő elektromágneses hullámok adására vagy vételére alkalmas, függetlenül attól, hogy az összeköttetésben van-e valamely külön állomással, továbbá hogy rögzítve van-e póznához vagy tartóoszlophoz”.

26 Amint az a Bíróság elé terjesztett észrevételekből kitűnik, ezen adó esetében – amelyet minden olyan természetes vagy jogi személyre kivetnek, aki valamely mobiltávközlési közvetítő antennán fennálló dologi jog vagy hasznosítási jog jogosultja, függetlenül attól, hogy rendelkezik-e az engedélyezési irányelv alapján megadott felhatalmazással – nem tűnik úgy, hogy az adóztatandó tényállás kapcsolódna a vállalkozásokat elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására jogosító általános felhatalmazási eljárásához, amit mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

27 Ezenkívül a Bíróság ítélezési gyakorlata szerint az engedélyezési irányelv 13. cikkében alkalmazott „létesítmények” szó az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtását lehetővé tevő tárgyi infrastruktúrára utal, a „telepíteni” szó pedig azoknak az érintett köz- vagy magántulajdonú ingatlanokon történő

fizikai elhelyezésére (Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 33. pont; Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 21. pont).

28 Így, noha az alapügyben szóban forgó adót minden olyan természetes vagy jogi személyre kivetik, aki valamely mobiltávközlési közvetít antennán fennálló dologi jog vagy hasznosítási jog jogosultja, amely antennák az elektronikus hírközl hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtását lehetővé tév tárgyi infrastruktúrának minősülnek, nem t nítik úgy, hogy az említett adó rendelkezne azon díj jellemz ivel, amelyet az elektronikus hírközl hálózatokat és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokra a létesítmények telepítésére vonatkozó jog ellenében vetnek ki.

29 A fenti megfontolásokra tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az engedélyezési irányelv 12. és 13. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha az alapügyben szóban forgóhoz hasonló adót vetnek minden olyan természetes vagy jogi személyre, aki valamely mobiltávközlési közvetít antennán fennálló dologi jog vagy hasznosítási jog jogosultja.

A költségekr l

30 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vev felek számára a kérdést el terjeszt bíróság el tt folyamatban lév eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekr l. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthet k meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következ képpen határozott:

Az elektronikus hírközl hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezésér l szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (engedélyezési irányelv) 12. és 13. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha az alapügyben szóban forgóhoz hasonló adót vetnek minden olyan természetes vagy jogi személyre, aki valamely mobiltávközlési közvetít antennán fennálló dologi jog vagy hasznosítási jog jogosultja.

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2015. december 17. (*)

„Eldöntés döntéshozatal – Elektronikus hírközl hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások – 97/13/EK irányelv – 4. és 11. cikk – 2002/20/EK irányelv – 6. cikk – Az általános felhatalmazáshoz, illetve a rádiófrekvencia- és számhasználati jogokhoz f zött feltételek, valamint az egyedi kötelezettségek – 13. cikk – A létesítménytelepítési jogok díja – Hatály – Tartományi szabályozás – A mobiltelefon-hálózat tartóoszlopait, és/vagy adó- és vev egységeit terhel adó”

A C-517/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott el zetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a tribunal de première instance de Namur (namuri első fokú bíróság, Belgium) a Bírósághoz 2013. szeptember 27-én érkezett, 2013. szeptember 11-i határozatával terjesztett el az el tte

a **Proximus SA**, korábban Belgacom SA mint jogutód a Belgacom Mobile SA által indított eljárás tekintetében,

és

a **Province de Namur**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Ilešić, a második tanács elnöke, a harmadik tanács elnökeként eljárva, C. Toader, D. Šváby, E. Jarašiūnas (előadó) és C. G. Fernlund bírák,

előtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: V. Tourrès tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. szeptember 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Proximus SA, korábban Belgacom SA – mint jogutód a Belgacom Mobile SA által indított eljárás tekintetében – képviselőiben H. De Bauw és B. Den Tandt advocaten,
- a Province de Namur képviselőiben J. Bourtembourg és N. Fortemps avocats,
- a belga kormány képviselőiben J. Van Holm és M. Jacobs, meghatalmazotti minőségben, segítőkük: J. Bourtembourg avocat,
- az Európai Bizottság képviselőiben J. Hottiaux és L. Nicolae, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a f. tanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a f. tanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az elektronikus hírközlési hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (engedélyezési irányelv) (HL L 108., 21. o., magyar nyelvű különkiadás: 13. fejezet, 29. kötet, 337. o.) 6. és 13. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a Proximus SA, korábban Belgacom SA – mint jogutód a Belgacom Mobile SA által indított eljárás tekintetében –, és a Province de Namur (Namur tartomány) között a mobiltelefon-hálózatnak az említett tartomány területén elhelyezett tartóoszlopait,

valamint adó- és vevő egységeit terhelő adó tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 97/13/EK irányelv

3 A távközlési szolgáltatások terén az általános felhatalmazásokra és az egyedi engedélyekre vonatkozó közös szabályozási keretről szóló, 1997. április 10-i 97/13/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelvet (HL L 117., 15. o.) 2003. július 25-i hatállyal hatályon kívül helyezte az elektronikus hírközlési hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (keretirányelv) (HL L 108., 33. o., magyar nyelvű különkiadás: 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.; a továbbiakban: keretirányelv) 26. cikke.

4 A 97/13 irányelv, amint az az (1), (3), (4) és (5) preambulumbekkezdésében kitünt, a távközlési szolgáltatások és infrastruktúra teljes liberalizálása érdekében tett intézkedések részét képezte. E célból a 97/13 irányelv az új szolgáltatók piacra lépésének jelentős mértékű elősegítésére szánt, az engedélyezési rendszerekre alkalmazandó közös szabályozási keretet állapított meg. Ez a szabályozási keret egyrészt az engedélyek odaítélésével kapcsolatos eljárásokra és ezen engedélyek tartalmára vonatkozó szabályokat írt elő, másrészt az említett eljárásokhoz kötődő azon pénzügyi terhek természetére és terjedelmére vonatkozó szabályokat, amelyeket a tagállamok az távközlési szolgáltatások ágazatában vethettek ki a vállalkozásokra.

5 A 97/13 irányelv „Általános felhatalmazásokhoz kapcsolódó feltételek” című 4. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Amennyiben a tagállam a távközlési szolgáltatást általános felhatalmazáshoz köti, az indokolt esetben ilyen engedélyekre megállapítható feltételeket a melléklet 2. és 3. pontja határozza meg. Ezen engedélyeknek a lehető legkevesebb megterheléssel rendszerrel kell járniuk, amely összhangban áll az alapvető követelményekkel, valamint a melléklet 2. és 3. pontjában megállapított egyéb közérdekek követelményeinek tiszteletben tartásával.” [nem hivatalos fordítás]

6 Ezen irányelvnek az „Egyedi engedélyekkel kapcsolatban alkalmazható díjak és illetékek” című 11. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A tagállamok ügyelnek arra, hogy az engedélyezési eljárások során a vállalkozásokra kivetett díjak kizárólagosan azt a célt szolgálják, hogy fedezzék az egyedi engedélyek kibocsátásával, intézésével, ellenőrzésével és végrehajtásával kapcsolatos igazgatási költségeket. Az egyedi engedélyeket terhelő díjaknak arányosnak kell lenniük a szükséges munka mennyiségével, és azokat megfelelően és kellően részletes formában nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy az információk könnyen hozzáférhetőek legyenek.

(2) Az (1) bekezdés ellenére, szűkös erőforrások esetében a tagállamok felhatalmazhatják a nemzeti szabályozó hatóságokat, hogy díjat rójanak ki a célból, hogy figyelembe vegyék ezen erőforrás optimális használatának biztosításának szükségességét. Ezen díjak hátrányos

megkülönböztetést I mentesek, és különösen az innovatív szolgáltatások és a verseny fejlődésének előmozdítására irányulnak.” [nem hivatalos fordítás]

Az engedélyezési irányelv

7 Az engedélyezési irányelv „Cél és hatály” című 1. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ezt az irányelvet az elektronikus hírközlési hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó engedélyekre kell alkalmazni.”

8 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint az „általános felhatalmazás” nem más mint „a tagállam által létrehozott jogi keretszabályozás, amely ennek az irányelvnek megfelelően biztosítja az elektronikus hírközlési hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó jogokat, és az elektronikus hírközlési hálózatok, illetve elektronikus hírközlési szolgáltatások valamennyi típusára vagy egyedi típusaira alkalmazandó, az ágazatra jellemző kötelezettségeket állapítja meg”.

9 Az engedélyezési irányelv 6. cikke az általános felhatalmazáshoz, illetve a rádiófrekvencia- és számhasználati jogokhoz fűzött feltételekre, valamint az egyedi kötelezettségekre vonatkozik. E cikk (1) bekezdése szerint:

„Az elektronikus hírközlési hálózatok vagy elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó általános felhatalmazás, valamint a rádiófrekvencia-használati és számhasználati jog csak a melléklet A., B., illetve C. részében felsorolt feltételekhez köthet. E feltételeknek az érintett hálózat vagy szolgáltatás tekintetében tárgyilagos mérce szerint indokoltaknak, valamint megkülönböztetést I menteseknek, arányosaknak és átláthatóknak kell lenniük.”

10 Az engedélyezési irányelvnek „A használati jogok és a létesítménytelepítési jogok díjai” című 13. cikke értelmében:

„A tagállamok feljogosíthatják az illetékes hatóságot arra, hogy olyan díjakat vessen ki a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogokért, illetve az állami vagy magántulajdonú ingatlanokon, azok felett vagy alatt létesítmények telepítésére vonatkozó jogokért, amelyek tükrözik az ilyen erőforrások optimális felhasználásának biztosítására vonatkozó igényt. A tagállamok biztosítják, hogy az ilyen díjak tárgyilagos mérce szerint indokoltak, átláthatóak, megkülönböztetést I mentesek [helyesen: hátrányos megkülönböztetést I mentesek] és a céljukkal arányosak legyenek, és hogy megállapításuk a [keretirányelv] 8. cikkében szereplő célkitűzések figyelembevételével történjen.”

A belga jog

11 1997. október 17-én a conseil provincial de Namur (Namur tartomány tanácsa) adórendeletet fogadott el, amely az 1998-as adóévre éves adót vezetett be a mobiltelefon-hálózat tartóoszlopai, valamint adó- és vevőegységei után (a továbbiakban: adórendelet).

12 Az adórendelet az 1. cikkében kifejti, hogy ez az adó „[a mobiltelefon-]hálózat Namur tartomány területén elhelyezett tartóoszlopai[ra], valamint adó- és vev egységei[re]” alkalmazandó.

13 Ezen adórendelet 2. cikke szerint az említett adót „a [mobiltelefon] hálózat tartóoszlopát és/vagy az adó- és vev egységét üzemeltet természetes vagy jogi személynek kell megfizetnie”.

14 Az adórendelet 3. cikke el írja, hogy a szóban forgó adó összege mobiltelefon-hálózatokban tartóoszloponként 100 000 belga frank (BEF) (hozzávet leg 2 478,93 euró), adó- és vev egységenként pedig 50 000 BEF (hozzávet leg 1 239,47 euró).

Az alapeljárás és az el zetes döntéshozatalra el terjesztett kérdések

15 A Bíróság elé terjesztett iratokból kit nik, hogy a Belgacom Mobile SA és annak jogutódja a Belgacom SA, a kés bbi Proximus SA nyilvános elektronikus hírközlési hálózatot üzemeltet, és ezen a címen a mobiltelefon-hálózat Namur tartomány területén elhelyezett tartóoszlopainak, továbbá adó- és vev egységeinek tulajdonosa és üzemeltet je.

16 Namur tartomány hatóságai 1999-ben az 1998-as adóév tekintetében az adórendelet alapján az alapügyben szóban forgó adó kivetésér l szóló adómegállapító határozatot bocsátottak ki a Belgacom Mobile SA-val szemben 328 458,92 euró teljes összeg vonatkozásában. Ezen adómegállapító határozattal szemben panaszt terjesztettek el a tartomány kormányzójánál. Mivel a panaszt elutasították, a Belgacom Mobile SA 2000. június 14-én keresetet nyújtott be a tribunal de première instance de Namur (namuri els fokú bíróság) el tt.

17 A kérdést el terjeszt bíróság el tti keresetének alátámasztására a Belgacom Mobile SA úgy érvelt, hogy az adórendelet nem egyeztethet össze az engedélyezési irányelvvvel, mivel az engedélyezési irányelv hatálya alá tartozó, az adórendelet által bevezetett adó nem felel meg az ezen irányelv 13. cikkében foglalt feltételeknek.

18 Namur tartomány azt állította, hogy a jelen esetben az engedélyezési irányelv nem alkalmazható, mivel az alapügyben szóban forgó adó nem az elektronikus hírközl hálózatok üzemeltetésére vonatkozó általános felhatalmazáshoz kapcsolódó adó, és az nem is az állami vagy magántulajdonú ingatlanokon, illetve az azok feletti vagy alatti létesítmények telepítéséhez kapcsolódó díj.

19 Ezen észrevételeket figyelembe véve a kérdést el terjeszt bíróságban kétségek merültek fel az alapügyben szóban forgó adónak az engedélyezési irányelvvvel való összeegyeztethet ségét illet en.

20 E körülmények között a tribunal de première instance de Namur (namuri els fokú bíróság) az eljárást felfüggesztette, és el zetes döntéshozatal céljából a következ kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni az [engedélyezési] irányelv 13. cikkét, hogy azzal ellentétes az, hogy valamely nemzeti hatóság vagy önkormányzat szabályozása az általános felhatalmazás hatálya alá tartozó tevékenységek folytatása keretében használt mobil távközlési infrastruktúrákra költségvetési célból adót vessen ki, (adott esetben megkülönböztetve azt a

helyzetet, amikor ezek az infrastruktúrák magántulajdonú ingatlanon, illetve állami tulajdonú ingatlanon kerülnek telepítésre)?

2) Az [engedélyezési] irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy valamely nemzeti hatóság vagy önkormányzat szabályozása az általános felhatalmazás hatálya alá tartozó tevékenységek folytatása keretében használt mobil és személyes távközlési infrastruktúrákra költségvetési célból olyan adót vessen ki, amely nem szerepel az irányelv mellékletének A. részében felsorolt feltételek között, különösen, mivel nem képez a[z említett irányelv] 12. cikk[e] értelmében vett igazgatási díjat?”

Az elzetes döntéshozatalra elterjesztett kérdésekről

21 Mindenekelőtt rá kell mutatni, hogy az elzetes döntéshozatal iránti kérelem az engedélyezési irányelvre hivatkozik. A Bíróság ebből következően a kérdést elterjeszt bíróság kérésének megfelelően ezen irányelvet fogja értelmezni. Mindazonáltal ezen irányelv a 19. cikke értelmében az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján, azaz 2002. április 24-én lépett hatályba, és azt a 18. cikke szerint csak 2003. július 25-től kellett alkalmazni. Márpedig az elzetes döntéshozatalra utaló határozatból az tűnik ki, hogy az alapügyben a Belgacom Mobile SA által 2000. július 14-én benyújtott kereset 1999-ben, tehát akkor kibocsátott adómegállapító határozat hatályon kívül helyezésére irányul, amikor még a 97/13 irányelv volt hatályban.

22 Mindazonáltal amennyiben a kérdést elterjeszt bíróság azt állapítaná meg, hogy az alapeljárás a 97/13 irányelv hatálya alá tartozik, jelezni kell, hogy a kérdésekre a jelen ítéletben adott válaszok alkalmazhatók ezen korábbi jogszabályra.

23 Meg kell ugyanis jegyezni, hogy egyrészt az engedélyezési irányelv 6. cikkének (1) bekezdése lényegében megfelel a 97/13 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének, mivel mindkét rendelkezés azon feltételek meghatározására irányul, amelyeket a tagállamok az általános felhatalmazáshoz köthettek vagy köthetnek. Másrészt az engedélyezési irányelv 13. cikke megfelel a 97/13 irányelv 11. cikke (2) bekezdésének, mivel mindkét rendelkezés a tagállamok azon lehetőségének meghatározására irányul, hogy bizonyos feltételek mellett díjakat vessenek ki, figyelembe véve a szükséges források optimális felhasználásának biztosítására, valamint a versenyelőmozdítására, a belső piac fejlődésére vagy az uniós polgárok érdekeinek támogatására vonatkozó igényt. Az e rendelkezések közötti megfelelést illetően, hogy az engedélyezési irányelv e rendelkezéseivel kapcsolódó következtetések a 97/13 irányelv e rendelkezései esetében is alkalmazhatók.

24 A kérdést elterjeszt bíróság az együttesen vizsgálandó kérdéseivel lényegében arra keres választ, hogy az engedélyezési irányelv 6. és 13. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló adót vessenek ki a mobiltelefon-hálózat tartóoszlopát, és/vagy adó- és vevőegységét üzemeltető természetes vagy jogi személyre.

25 Az engedélyezési irányelv 1. cikkének (2) bekezdése értelmében ezt az irányelvet az elektronikus hírközlési hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó engedélyekre kell alkalmazni.

26 Ezen irányelv nem csupán az általános felhatalmazások, illetve a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogok odaítélésével kapcsolatos eljárásokra és ezen engedélyek tartalmára

vonatkozó szabályokat ír el, hanem az említett eljárásokhoz kötődő azon pénzügyi terhek természetére és terjedelmére vonatkozó szabályokat is, amelyeket a tagállamok az elektronikus hírközlési szolgáltatások ágazatában vethetnek ki a vállalkozásokra (lásd: Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 29. pont; Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 15. pont).

27 Ahogy az a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kiderül, a tagállamok az engedélyezési irányelv keretében nem vethetnek ki az irányelvben említetteken kívül az elektronikus hírközlési hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásáért egyéb adókat és díjakat (Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 16. pont; lásd még ebben az értelemben: Vodafone España és France Telecom España ítélet, C-55/11, C-57/11 és C-58/11, EU:C:2012:446, 28. és 29. pont; Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 30. pont).

28 Ebből következik, hogy ahhoz, hogy az engedélyezési irányelv rendelkezései alkalmazhatók legyenek az alapügyben szóban forgóhoz hasonló adóra, az adó adóztatandó tényállásának az általános felhatalmazási eljáráshoz kell kapcsolódnia, amely az engedélyezési irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján biztosítja az elektronikus hírközlési hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó jogot (Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 17. pont; lásd még ebben az értelemben: Fratelli De Pra és SAIV ítélet, C-416/14, EU:C:2015:617, 41. pont; Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-485/11, EU:C:2013:427, 30., 31. és 34. pont; Vodafone Malta és Mobisile Communications ítélet, C-71/12, EU:C:2013:431, 24. és 25. pont).

29 Ebben a tekintetben a Bíróság egyrészt emlékeztetett arra, hogy az engedélyezési irányelv 6. cikke azon feltételekre és különös kötelezettségekre vonatkozik, amelyeknek az általános felhatalmazások, és a rádiófrekvencia- és számhasználati jogok alárendelhetők. E cikk úgy rendelkezik, hogy az elektronikus hírközlési hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására alkalmazandó általános felhatalmazás, valamint a rádiófrekvencia- és számhasználati jogok kizárólag az irányelv A, B és C mellékletében felsorolt feltételeknek rendelhetők alá (Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 26. pont).

30 Másrészt a Bíróság rámutatott, hogy az engedélyezési irányelv 13. cikke nem vonatkozik minden olyan díjra, amelynek az elektronikus hírközlési hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtását lehetővé tevő infrastruktúra alávetett (Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 34. pont; Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 18. pont).

31 Ez a cikk ugyanis a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogok, illetve az állami vagy magántulajdonú ingatlanokon, azok felett vagy alatt létesítmények telepítésére vonatkozó jogok díjai kivetésének módjára vonatkozik (Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 31. pont; Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 19. pont).

32 A jelen esetben az elzáró döntéshozatalra utaló határozatból az következik, hogy az alapügyben szóban forgó adót „a [mobiltelefon] hálózat tartóoszlopát, és/vagy adó- és vevő egységét üzemeltető természetes vagy jogi személynek kell megfizetnie”.

33 Amint az a Bíróság elé terjesztett írásbeli észrevételekből kitűnik, ezen adó esetében – amelyet a mobiltelefon-hálózat tartószlopát és/vagy az adó- és vevő egységét üzemeltető természetes vagy jogi személynek kell megfizetnie, függetlenül attól, hogy rendelkezik-e az engedélyezési irányelv alapján megadott felhatalmazással – nem tűnik úgy, hogy az adóztatandó tényállás kapcsolódna a vállalkozásokat elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására jogosító általános felhatalmazási eljárásához, vagy az engedélyezési irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerinti általános felhatalmazáshoz, amit mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

34 Ezenkívül a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az engedélyezési irányelv 13. cikkében alkalmazott „létesítmények” szó az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtását lehetővé tévő tárgyi infrastruktúrára utal, a „telepíteni” szó pedig azoknak az érintett köz- vagy magántulajdonú ingatlanon történő fizikai elhelyezésére (Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 33. pont; Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 21. pont).

35 Így, noha az alapügyben szóban forgó adót arra a természetes vagy jogi személyre vetik ki, aki a mobiltelefon-hálózat tartószlopát és/vagy az adó- és vevő egységét üzemelteti, amelyek az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtását lehetővé tévő tárgyi infrastruktúrának minősülnek, nem tűnik úgy, hogy az említett adó rendelkezne azon díj jellemzőivel, amelyet az elektronikus hírközlő hálózatokat és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokra a létesítmények telepítésére vonatkozó jog ellenében vetnek ki.

36 A fenti megfontolásokra tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az engedélyezési irányelv 6. és 13. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló adót vessenek ki a mobiltelefon-hálózat tartószlopát, és/vagy adó- és vevő egységét üzemeltető természetes vagy jogi személyre.

A költségekről

37 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (engedélyezési irányelv) 6. és 13. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló adót vessenek ki a mobiltelefon-hálózat tartószlopát, és/vagy adó- és vevő egységét üzemeltető természetes vagy jogi személyre.

Aláírások

* Az eljárás nyelve: francia.

